

GUIA DOCENT DE CENTRES ISEACV
GUÍA DOCENTE DE CENTROS ISEACV
GRADO EN ARTE DRAMÁTICO

Curs / Curso
2023/ 2024

1 Dades d'identificació de l'assignatura <i>Datos de identificación de la asignatura</i>					
Nom de l'assignatura <i>Nombre de la asignatura</i>	GD_PRÁCTICAS DE VERSO_23-24_María José Zanón Viguer				
Crèdits ECTS <i>Créditos ECTS</i>	4	Curs <i>Curso</i>	3º 3er	Semestre <i>Semestre</i>	1º 1er
Tipus de formació <i>Tipo de formación</i> bàsica, específica, optativa <i>básica, específica, optativa</i>	bàsica	Idioma/es en que s'imparteix l'assignatura <i>Idioma/s en que se imparte la asignatura</i>			Castellano principalmente/ Valencià
Matèria <i>Materia</i>	Voz Veu				
Títol Superior <i>Título Superior</i>	Arte Dramático (Interpretación) Art Dramàtic (Interpretació)				
Especialitat <i>Especialidad</i>	Interpretación Intetepretació				
Centre <i>Centro</i>	Escuela Superior de Arte Dramático Wscola Superior d'Art Dramàtic				
Departament <i>Departamento</i>	Música y Voz Musica i Veu				
Professorat <i>Profesorado</i>	Ma José Zanón Viguer (Pepa Zanón)				
e-mail <i>e-mail</i>	Pepa_zanon@yahoo.es				

1.1 Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació
Objetivos generales y contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación

Estudio práctico del teatro en verso desde sus inicios hasta nuestros días, mediante la realización de escenas fundamentales. Comparación de estilos.

La asignatura participa en el desarrollo del artista creador, interprete y comunicador que, como instrumentista de sí mismo utiliza sus recursos expresivos cuerpo y voz y sus recursos cognitivos y emocionales, al servicio del espectáculo, combinando su visión con la de otros artistas en proyectos comunes.

Estudi pràctic del teatre en vers des dels seus inicis fins als nostres dies, mitjançant la realització d'escenes fonamentals. Comparació d'estils.

L'assignatura participa en el desenvolupament de l'artista creador, interprete i comunicador que, com a instrumentista de si mateix utilitza els seus recursos expressius cos i veu i els seus recursos cognitius i emocionals, al servei de l'espectacle, combinant la seua visió amb la d'altres artistes en projectes comuns.

1.2 Coneixements previs
Conocimientos previos

Requisits previs, mínims o necessaris per a cursar l'assignatura. Coneixements recomanats i/o relació amb altres assignatures de la mateixa titulació
Requisitos previos, mínimos o necesarios para cursar la asignatura. Conocimientos recomendados y/o relación con otras asignaturas de la misma titulación

Haber aprobado Introducción al Verso. Haber cursado Expresión Oral I
Haver aprovat Introducció al Vers. Haver cursat Expressió Oral

2 Competències de l'assignatura

Competencias de la asignatura

Les competències venen establides en els plans d'estudis publicats en la corresponent orde de 2 de novembre de 2011. Es convenient detallar el grau de contribució de l'assignatura a l'adquisició i desenvolupament de cada competència (molt, prou, un poc, poc)
Las competencias vienen establecidas en los planes de estudios publicados en la correspondiente orden de 2 de noviembre de 2011. Es conveniente detallar el grado de contribución de la asignatura a la adquisición y desarrollo de cada competencia (mucho, bastante, algo, poco)

COMPETENCIAS GENÉRICAS

CG2 Comprender psicológicamente y empatizar para entender y sentir las vidas, situaciones y personalidades ajenas, utilizando de forma eficaz sus capacidades de imaginación, intuición, inteligencia emocional y pensamiento creativo para la solución de problemas: desarrollando su habilidad para pensar y trabajar con flexibilidad, adaptándose a los demás y a las circunstancias cambiantes del trabajo, así como la conciencia y el uso saludable del propio cuerpo y del equilibrio necesario para responder a los requisitos psicológicos asociados al espectáculo.

COMPETENCIAS TRANSVERSALES CT13 Buscar la excelencia y la calidad en su actividad profesional.

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS

CE2 Participar en la creación e interpretar la partitura y/o personaje, a través del dominio de las diferentes técnicas interpretativas vocales y expresivas específicamente del Verso y el lenguaje poético.

CE3 Interaccionar con el resto de lenguajes que forman parte del espectáculo.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES

CG2 Comprendre psicològicament i empatitzar per a entendre i sentir les vides, situacions i personalitats alienes, utilitzant de forma eficaç les seues capacitats d'imaginació, intuïció, intel·ligència emocional i pensament creatiu per a la solució de problemes: desenvolupant la seua habilitat per a pensar i treballar amb flexibilitat, adaptant-se als altres i a les circumstàncies canviant del treball, així com la consciència i l'ús saludable del propi cos i de l'equilibri necessari per a respondre als requisits psicològics associats a l'espectacle.

COMPETÈNCIES TRANSVERSALS CT13 Cercar l'excel·lència i la qualitat en la seua activitat professional.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE2 Participar en la creació i interpretar la partitura i/o personatge, a través del domini de les diferents tècniques interpretatives vocals i expressives específicament del Vers i el llenguatge poètic.

CE3 Interaccionar amb la resta de llenguatges que formen part de l'espectacle.

3 Resultats d'aprenentatge

Resultados de aprendizaje

RESULTATS D'APRENENTATGE
RESULTADOS DE APRENDIZAJE

COMPETÈNCIES RELACIONADES
COMPETENCIAS RELACIONADAS

R1- Reconèixer els recursos formals del llenguatge en vers, en la lectura, anàlisi i pràctica dels textos dramàtics proposats i referir-se a ells utilitzant adequadament el vocabulari de la matèria.	CE2, CT13
R2 - Desenvolupar l'habilitat en el maneig dels elements tècnics expressius del vers dramàtic en la pràctica de diferents metres i estils.	CE2, CT13
R3 - Transmetre correctament el missatge versal unint forma i contingut, utilitzant el seu pensament creatiu i les seues capacitats tècniques en la interpretació de personatges en coherència amb el text.	CG2, CE2, CT13
R4 - Progressar en l'autonomia d'estudi adquirint i consolidant estratègies d'aprenentatge que li permeten seguir aprofundint en el coneixement de la matèria.	CG2, CT13
R5 - Aplicar els coneixements i recursos desenvolupats, en la pràctica d'escenes de diferents estils i gèneres, combinant la seua autonomia amb la d'uns altres, gestionant les seues tasques individuals i participant activament en un equip de treball.	CG2, CE2, CE3, CT13
.....	.....
.....	CE2, CT13
R1- Reconocer los recursos formales del lenguaje en verso, en la lectura, análisis y práctica de los textos dramáticos propuestos y referirse a ellos utilizando adecuadamente el vocabulario de la materia.	CE2, CT13
R2 - Desarrollar la habilidad en el manejo de los elementos técnico- expresivos del verso dramático en la práctica de diferentes metros y estilos.	CG2, CE2, CT13
R3 - Transmitir correctamente el mensaje versal aunando forma y contenido, utilizando su pensamiento creativo y sus capacidades técnicas en la interpretación de personajes en coherencia con el texto.	CG2, CT13
R4 - Progresar en la autonomía de estudio adquiriendo y consolidando estrategias de aprendizaje que le permitan seguir profundizando en el conocimiento de la materia.	CG2, CE2, CE3, CT13
R5 - Aplicar los conocimientos y recursos desarrollados, en la práctica de escenas de diferentes estilos y géneros, combinando su autonomía con la de otros, gestionando sus tareas individuales y participando activamente en un equipo de trabajo.	
Nota important: Les competències estan expressades en un sentit genèric	

Nota important: Les competències estan expressades en un sentit genèric pel que és necessari incloure en la guia docent els resultats d'aprenentatge. Aquests resultats constitueixen una concreció d'una o diverses competències, fent explícit el grau de domini o acompliment que ha d'adquirir l'alumnat i contenen en la seua formulació el criteri amb el qual van a ser avaluades. Els resultats d'aprenentatge evidencien allò que l'alumnat serà capaç de demostrar en finalitzar l'assignatura o matèria i reflecteixen, així mateix, el grau d'adquisició de la competència o conjunt de competències.

Nota important: Las competencias están expresadas en un sentido genérico por lo que es necesario incluir en la guía docente los resultados de aprendizaje. Estos resultados constituyen una concreción de una o varias competencias, haciendo explícito el grado de dominio o desempeño que debe adquirir el alumnado y contienen en su formulación el criterio con el que van a ser evaluadas. Los resultados de aprendizaje evidencian aquello que el alumnado será capaz de demostrar al finalizar la asignatura o materia y reflejan, asimismo, el grado de adquisición de la competencia o conjunto de competencias.

4 Continguts de l'assignatura i organització temporal de l'aprenentatge <i>Contenidos de la asignatura y organización temporal del aprendizaje</i>	
Descripció per blocs de contingut, unitats didàctiques, temes, ... <i>Descripción por bloques de contenido, unidades didácticas, temas, ...</i>	Planificació temporal <i>Planificación temporal</i>

Unitat 1. Vers i personatge. Diferents metres per a diferents personatges i moments escènics. Pràctiques.	1 ^a setmana d'octubre
Unitat 2. El personatge en el recorregut dramàtic en vers. Relació entre l'acció i la paraula. Pràctiques.	2 ^a setmana d'octubre
Unitat 3 El monòleg en vers. Creació vocal del personatge. Imatge 2 ^a interna. Intenció. Narració emocional en vers. Significat i sentit. Pràctiques.	De la 3 ^a setmana d'octubre a la de novembre. Durant aquesta farà una avaluació de les unitats 1,2 y3.
Unitat 4. El ritme del diàleg en l'escena. Diferents tipus de diàlegs en vers. Pràctiques.	De la 3 ^a setmana de novembre a la 3 ^a setmana de desembre.
Unitat 5. L'escena. Realització d'escenes de diferents gèneres dramàtics i estils literaris. Pràctiques. aquesta setmana es farà una	2 ^a setmana de gener. Durant avaluació de les unitats 4 y 5.
Unidad 1. Verso y personaje. Distintos metros para distintos personajes y momentos escénicos. Prácticas.	1 ^a semana de octubre
Unidad 2. El ritmo de los personajes en los distintos géneros dramáticos. Relación entre la acción y la palabra. Prácticas.	2 ^a semana octubre
Unidad 3 El monólogo en verso. Creación vocal del personaje. Imagen interna. Narración emocional en verso. Significado y sentido. Prácticas.	De la 3 ^a semana de octubre a la 2 ^a de noviembre. Durante ésta se Intención. hará una evaluación de las unidades 1,2 y 3
Unidad 4. El ritmo del diálogo en la escena. Distintos tipos de diálogos en verso. Prácticas.	De la 3 ^a semana de noviembre a la 3 ^o de diciembre
Unidad 5. La escena. Realización de escenas de distintos géneros dramáticos y estilos literarios. Prácticas.	2 ^a semana de enero. Durante ésta se hará una evaluación de las unidades 4y5

--	--

5

5.1 Activitats de treball presencials <i>Actividades de trabajo presenciales</i>			
ACTIVITATS ACTIVIDADES	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge <i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge <i>Relación con los Resultados de Aprendizaje</i>	Volum treball (en nº hores o ECTS) <i>Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)</i>
Classe presencial <i>Clase presencial</i>	Exposició de continguts per part del professor o en seminaris, anàlisi de competències, explicació i demostració de capacitats, habilitats i coneixements en l'aula. <i>Exposición de contenidos por parte del profesor o en seminarios, análisis de competencias, explicación y demostración de capacidades, habilidades y conocimientos en el aula.</i>	R1;R2;R3;R4; R5	5 hores
Classes pràctiques <i>Clases prácticas</i>	Sessions de treball en grup supervisades pel professor. Estudi de casos, projectes, tallers, problemes, estudi de camp, aula d'informàtica, laboratori, visites a exposicions/concerts/representacions/ audicions..., cerca de dades, biblioteques, en Internet, etc. Construcció significativa del coneixement a través de la interacció i activitat de l'alumne. <i>Sesiones de trabajo grupal en grupos supervisadas por el profesor. Estudio de casos, proyectos, talleres, problemas, estudio de campo, aula de informática, laboratorio, visitas a exposiciones/conciertos/ representaciones/audiciones..., búsqueda de datos, bibliotecas, en Internet, etc.</i> <i>Construcción significativa del conocimiento a través de la interacción y actividad del alumno.</i>	R1;R2;R3;R4; R5	45 hores
Exposició treball en grup <i>Exposición trabajo en grupo</i>	Aplicació de coneixements interdisciplinaris. <i>Aplicación de conocimientos interdisciplinares.</i>	R1;R2;R3;R4; R5	10 hores “
Tutoria <i>Tutoría</i>	Atenció personalitzada i en grup reduït. Període d'instrucció i/o orientació realitzat per un tutor/a amb l'objectiu de revisar i discutir els materials i temes presentats en les classes, seminaris, tallers, lectures, realització de treballs, projectes, etc. <i>Atención personalizada y en pequeño grupo. Periodo de instrucción y/o orientación realizado por un tutor/a con el objetivo de revisar y discutir los materiales y temas presentados en las clases, seminarios, talleres, lecturas, realización de trabajos, proyectos, etc.</i>		
Avaluació <i>Evaluación</i>	Conjunt de proves (audicions, orals i/o escrites) empleades en l'avaluació inicial, formativa o additiva de l'alumne. <i>Conjunto de pruebas (audiciones, orales y/o escritas) empleadas en la evaluación inicial, formativa o aditiva del alumno.</i>		Relació amb els Resultats d'Aprenentatge <i>Relación con los Resultados de Aprendizaje</i>
SUBTOTAL			60 hores

5.2 Activitats de treball autònom <i>Actividades de trabajo autónomo</i>			
ACTIVITATS ACTIVIDADES	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge <i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge <i>Relación con los Resultados de Aprendizaje</i>	Volum treball (en nº hores o ECTS) <i>Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)</i>

Treball autònom <i>Trabajo autónomo</i>	Estudi de l'alumne/a: preparació i pràctica individual de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. <i>Estudio del alumno/a: preparación y práctica individual de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i>		25 hores
Estudi pràctic <i>Estudio práctico</i>	Preparació en grup de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. <i>Preparación en grupo de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i>	R1;R2;R3;R4; R5	15 hores
Activitats complementàries <i>Actividades complementarias</i>	Preparació i assistència a activitats complementàries com tallers, exposicions, concerts, representacions, congressos, conferències,... <i>Preparación y asistencia a actividades complementarias como talleres, exposiciones, conciertos, representaciones, congresos, conferencias,...</i>		
SUBTOTAL			40 hores

TOTAL	100
--------------	-----

6 Sistema d'avaluació i qualificació *Sistema de evaluación y calificación*

6.1 Instruments d'avaluació *Instrumentos de evaluación sin pérdida de evaluación continua serán los mismos que para los que pierdan la evaluación continua*

Proves escrites (proves objectives, de desenvolupament, mapes conceptuals,...), exposició oral, treballs dirigits, projectes, tallers, estudis de cas, quaderns d'observació, portafolio,...

Pruebas escritas (pruebas objetivas, de desarrollo, mapas conceptuales,...), exposición oral, trabajos dirigidos, proyectos, talleres, estudios de caso, cuadernos de observación, portafolio,...

INSTRUMENT D'AVALUACIÓ <i>INSTRUMENTO DE EVALUACIÓN</i>	Resultats d'Aprenentatge avaluats <i>Resultados de Aprendizaje evaluados</i>	Percentatge atorgat (%) <i>Porcentaje otorgado (%)</i>
<p><i>Presentar un monòleg a la data asenyalada interpretat de memòria amb construcció de personatge i dins el context de l'obra.</i> <i>Presentar un monólogo en la fecha señalada interpretado de memoria con construcción del personaje dentro del contexto de la obra.</i></p> <p><i>Presentar una escena de 2 o més personatges amb xicoteta escenografia i dins el context i l'estudi de l'obra.</i> <i>Presentar una escena de 2 o más personajes con una pequeña escenografía y dentro del contexto y del estudio de la obra</i></p> <p>Para los/las estudiantes con pérdida de evaluación continua la nota nunca superará el 7'5 debido a la falta de correcciones y la ayuda del profesor</p>	<p><i>Decir el texto con voz clara, dicción perfecta y prosodia versal adecuada así como proyección de la voz.</i></p> <p><i>Hacer entender a quien escucha lo que está diciendo comprendiendo primero el alumnado lo que dice mediante la aplicación de los conocimientos del curso anterior.</i></p> <p><i>Mostrar seguridad actoral aunue sea el nivel más difícil del lenguaje, el verso.</i></p>	<p>50%</p> <p>50%</p>
<p>Molt Important respecte a la Avaluació/ Muy importante con respecto a la evaluación NOVEDAD</p> <p>AVALUACIÓ: Cada matrícula comporta dues convocatòries d'avaluació, primera i segona (excepte per als casos en els quals ja s'hagen consumit prèviament tres convocatòries). Per tant, cada alumne/a de primera matrícula té opció a dues convocatòries en cada assignatura. En el cas que l'estudiant supere el</p>		

20% de faltes d'assistència sobre el total de les hores lectives presencials de l'assignatura, i aquestes no estiguen justificades documentalment per malaltia o una alta causa legal, perdrà el dret a l'avaluació continua i no podrà suspendre automàticamet la primera convocatòria. És a dir, podrà presentar-se a la primera i segona convocatòria però no li contaria cap nota dels treballs desenvolupats durant el semestre en el procés d'avaluació contínua (notes parcials de treballs realitzats al voltant de les diferents unitats didàctiques).

Cada matrícula comporta dos convocatorias de evaluación, primera y segunda (excepto para los casos en los que se haya consumido previamente tres convocatorias). Por tanto, cada alumno/a de primera matrícula tiene la opción a dos convocatorias en cada asignatura. En el caso de que el estudiante supere el 20% de faltas de asistencia sobre el total de las horas lectivas presenciales de la asignatura, y estas no están justificadas documentalmente por enfermedad o alguna otra causa legal, perderá el derecho a la evaluación continua y no podrá suspender automáticamente la primera convocatoria. Es decir, podrá presentarse a la primera y segunda convocatoria pero no le contará ninguna nota de los trabajos desarrollados durante el semestre en el proceso de evaluación continua (notas parciales de trabajos realizados sobre las distintas unidades didácticas)

-Per tant, cada alumne/a de primera matrícula té opció a dues convocatòries en cada assignatura. En el cas que l'estudiant supere el 20% de faltes d'assistència sobre el total de les hores lectives presencials de l'assignatura, i aquestes no estiguen justificades documentalment per malaltia o una alta causa legal, perdrà el dret a l'avaluació continua i no podrà suspendre automàticamet la primera convocatòria. És a dir, podrà presentar-se a la primera i segona convocatòria però no li contaria cap nota dels treballs desenvolupats durant el semestre en el procés d'avaluació contínua (notes parcials de treballs realitzats al voltant de les diferents unitats didàctiques).

-El "No presentat/da" és un no aprovat sense nota numèrica, que s'aplicarà quan el professorat manque d'elements de valoració per a establir criteris de

qualificació i consumeix convocatòria		
--	--	--

6.2 Criteris d'avaluació i dates d'entrega

Criterios de evaluación y fechas de entrega

Aquests son els criteris de avaluació per al alumnat tant si perd la avaluació contínua com si no.
Estos son los criterios de evaluación para el alumnado tanto si pierde evaluación continua como si no

- Assistència a classes presencials- 20% pèrdua dret avaluació
Asistencia a clases presenciales. 20% pierde derecho a evaluación
- Corregir les errades percebides pel professor i practicar-les.
Corregir los errores percibidos por el profesor y practicar.
- Aplicar el to de veu adequats als personatges representats
Aplicar los tonos de voz adecuados al personaje representado.
- Aplicar el ritme interne d'el vers que porta el personatge.
Aplicar el ritmo interno del verso que lleva el personaje
- Qualitat en la dicció, accents i entonacions d'acord als seus moviments
Calidad en la dicción, acentos y entonaciones de acuerdo a sus movimientos.
- Coherència entre veu i cos
Coherencia entre voz y cuerpo.

6.3 Sistemes de recuperació

Sistemas de recuperación

Per a l'alumnat que ha suspès o no ha seguit el desenvolupament normal de les classes – criteris i dates d'entrega)

Para el alumnado que ha suspendido o no ha seguido el desarrollo normal de las clases – criterios y fechas de entrega)

A) Alumnado con pérdida al derecho de evaluación continua
Alumnat amb pèrdua al dret de Avaluació contínua

Per als estudiants que n'hi hasquen perdut el dret a la avaluació contínua n'hi haurà un examen extraordinari després de la mostra, on no hi participaran, a la data posada al llençol de recuperacions de 1ª Convocatòria. Si el/la estudiant es suspés anirà a la 2ª cpnvocatòria de juny.

Para los/las estudiantes que hayan perdido derecho a evaluación continúa habrá un examen extraordinario después de la muestra, en la que no participarán, el día señalado en la tabla de recuperaciones. Si se suspende se irá a la 2ª convocatoria extraordinaria de Junio.

B) Alumnat SENSE pèrdua de avaluació contínua
Alumnado SIN pèrdua de la evaluación continua

L'alumnat inclòs en aquest punt es considerarà com examen final la mostra, ja siga interna o oberta. La data serà el 23 de gener de 11 a 13 hores per al grup B i el 30 de gener de 11 a 13 hores per al grup A.

El alumnado incluido en este caso se considerará la muestra el examen final, sea interna o abierta. El 23 de enero de 11 a 13 horas el grupo B y el 30 de enero de 11 a 13 horas el grupo A.

7 Bibliografia
Bibliografía

Textos dramáticos en verso de distintas épocas y estilos literarios ya facilitadas a los alumnos vía e.mail este verano.

Bas, Victoria L'actor i la dicció ed. ITB

García Arraez, Josefina Verso y teatro

Quilis, Antonio Métrica española Ed. Ariel

Apuntes dados por la profesora de diversos autores según los trabajos que sean presentados.